

Advies betreffende hervergunning drinkwaterproductie te Velm

Nummer: INBO.A.2010.142

Datum: 4 mei 2010

Auteur: Willy Huybrechts

Contact: Marijke Thoonen – marijke.thoonen@inbo.be

Kenmerk aanvraag: e-mail op 30 april 2010

Geadresseerden: Katia Nagels

**Agentschap voor Natuur en Bos Limburg
Koningin Astridlaan 50 bus 5
3500 Hasselt**

katia.nagels@Ine.vlaanderen.be

Cc: Carl Deschepper

**Agentschap voor Natuur en Bos Centrale Diensten
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel**

carl.deschepper@Ine.vlaanderen.be

VRAAGSTELLING

ANB vraagt het INBO om de Project-MER van de hervergunning van de grondwaterwinning te Velm en het commentaar van VMM hierop te screenen met het oog op de eventuele bedreigingen voor watergebonden ecotopen in de regio.

TOELICHTING

1. De Project-MER bevat vrijwel geen info over grondwatergebonden natuur. Volgende punten liggen daar aan de basis van:
 - a De winning in het Krijt wordt geacht geen effect te hebben op het freatisch watervoerend pakket omdat er slecht tot zeer slecht doorlatende lagen (samen ongeveer 10m) aanwezig zijn tussen de Formatie van Maastricht en Gulpen en de Lid van Lincent, (bovenste deel van de formatie van Hannut), het eerste watervoerend pakket. Op p.42 wordt dit verwoord als '.. doet de winning zich zo goed als niet aan het maaiveld in de freatische grondwatertafel gevoelen'
 - b De galerijwinningen zijn reeds meer dan een halve eeuw actief en winnen gravitair water uit de Lid van Lincent. Er is geen wijziging van de situatie ten aanzien van de huidige toestand.
 - c Er zijn geen grondwaterafhankelijke ecotopen in een straal van 1 km rond Velm aanwezig (p.55).
2. Opmerkingen van VMM van 2 april 2010 met betrekking tot deze punten:
 - a VMM vraagt betere onderbouwing door gebruik te maken van een grondwatermodel, waarmee het effect op de freatische laag kan worden onderzocht, rekening houdend met het cumulatief effect van winningen in de omgeving en ervan uitgaand dat het aangevraagde debiet effectief wordt opgepompt.
 - b De impact van de twee freatische bronnen op het ondiep grondwater moet onderzocht worden.
3. Opmerkingen van het INBO met betrekking tot deze punten:
 - a INBO sluit zich aan bij opmerking van VMM. De formulering 'zo goed als geen effect' moet worden uitgeklaard: het effect van de krijtwinning op de freatische watervoerende lagen moet gepreciseerd worden.
 - b INBO sluit zich aan bij opmerking van VMM. De invloed van de aftappen van de freatische bronnen op het grondwater moet worden in beeld gebracht.
 - c In geval er een significante invloed zou zijn op de freatische grondwaterlagen, dan dient de aanwezigheid van watergebonden ecotopen in de ruime omgeving van de winning preciezer te worden beschreven en de potentiële effecten ingeschat; met name in de eventueel berekende invloedszone (eventueel ook buiten de straal van 1 km rond de winning).
4. Expertopinie van Willy Huybrechts ten aanzien van de te verwachten resultaten:
 - o VMM stelt terecht dat de hydrologische onderbouwing van het rapport te wensen overlaat. Zij zijn ook best geplaagd om dat aspect verder bij te sturen en op te volgen.
 - o De slecht doorlatende lagen tussen de freatische lagen en het Krijt zijn samen bijna 10 meter dik. In de waterbalans (p. 34) is de flux onderaan het freatisch pakket naar de mergels van Gelinden slechts een fractie van de voeding van het freatisch pakket. De kans dat er inderdaad geen effect is van de krijtwinning op het freatisch pakket is dus groot.

- In de ruime omgeving van Velm zijn weinig indicaties voor belangrijke grondwatergebonden ecotopen.
 - Op de kaart met kwelgebieden van Batelaan en De Smedt (1994) zijn in de directe omgeving van de winning geen relevante kwelgebieden berekend. Het dichtst bijgelegen is een zone langsheen de Molenbeek te Landen (op ongeveer 3.5 km ten zuidwesten gelegen), en de vallei van de Kleine Gete en Dormaalse Beek (op ongeveer 6 km naar het noordwesten);
 - Er zijn geen habitatrichtlijngebieden en vrijwel geen natuurgebieden in de nabijheid aanwezig. De Beemden in de Molenbeek te Landen is het enige binnen een straal van 7 km.
 - Op de ecosysteemkwetsbaarheidskaarten (Peymen et al 2000) worden slechts een zeer beperkt aantal, vaak geïsoleerde, percelen aangegeven als mogelijk kwetsbaar of mogelijk zeer kwetsbaar ten aanzien van verdroging.
- Ik verwacht niet dat de winning te Velm een groot probleem vormt voor de watergebonden ecotopen in de regio (zo die er al zijn).

REFERENTIES (publicaties, databanken, websites)

Arcadis. (2010). Project-Mer Hervergunning grondwaterwinning te Velm.

Batelaan, O.; De Smedt, F. (1994). Regionale grondwaterstroming rond een aantal kwelafhankelijke natuurgebieden. Vrije Universiteit Brussel.

Peymen, J.; Defloor, W.; Van Gulck, T.; Van Straaten, D.; Kuijken, E. (2000). Ecosysteemkwetsbaarheidskaarten voor vlaanderen : ecotoopverlies, verdroging, verzuring, eutrofiëring. Adviezen van het instituut voor natuurbehoud, 2000(46). Instituut voor Natuurbehoud: Brussel.